

FRANSIZCA ÖĞREN AVEC TAHSİN

Les Prépositions

Edatlar — Kelimeleri Birbirine Bağlayan Köprüler

à · de · en · dans · sur · sous · avec · pour · par · chez

Bu derste neleri öğreneceksin?

- Edat nedir? Türkçedeki hal ekleriyle bağlantı
- Temel edatlar: à, de, en, dans, sur, sous, avec, pour, par, chez...
 - Yer edatları: nerede? nereye? nereden?
 - Zaman edatları: ne zaman? ne zamandır?
- Sık karıştırılan çiftler: à/en, dans/en, sur/à, depuis/pendant/pour
 - Fiil + edat bağlantısı: hangi fiil hangi edatı ister?

fransizcaogren.net

1 Edat Nedir?

Türkçede "evde", "okula", "arabayla", "saatte" dersin — kelimenin sonuna ek yapıştırırsın. Fransızcada bu ekler kelimenin sonuna değil, **önüne** gelir ve ayrı bir kelime olarak yazılır. İşte bunlara **edat (préposition)** denir.

- Türkçe: evde → Fransızca: à la maison (edat önde, ayrı yazılır)
- Türkçe: arabayla → Fransızca: en voiture / avec la voiture
- Türkçe: okuldan → Fransızca: de l'école

Kodlama — Köprü: Edatlar iki kelime arasında **köprü** görevi görür. "Je vais à Paris" — "à" köprüsü "gitmek" fiilini "Paris"e bağlıyor. Köprü olmadan iki kelime birbirine ulaşamaz.

Türkçeyle en büyük fark: Türkçede edat yok denecek kadar az — çoğu işi ekler yapar. Fransızcada ise edatlar çok önemli ve çok sık kullanılır. Her cümlede en az bir edat var.

2 Temel Edatlar: Tam Liste

Edat	Anlam	Türkçe Ek	Örnek
à	-e/-a, -de/-da	yönelme/bulunma	Je vais à Paris.
de	-den/-dan, -nın/-nin	ayrılma/aitlik	Je viens de Paris.
en	-de/-da, ile	içinde/araçla	J'habite en France.
dans	içinde	belirli iç mekân	Il est dans la voiture.
sur	üstünde/üzerinde	yüzey	Le livre est sur la table.
sous	altında	alt	Le chat est sous le lit.
avec	ile/birlikte	eşlik/araç	Je viens avec toi.
sans	olmadan/-süz/-siz	yokluk	Café sans sucre.
pour	için	amaç	C'est pour toi.
par	tarafından/ile/den	vasıta/yapan	Fait par Marie.
chez	-nin evinde/yanında	kişinin mekânı	Je suis chez Pierre.
entre	arasında	ara	Entre toi et moi.
vers	doğru/-e doğru	yön/yaklaşık	Il marche vers la gare.
depuis	-den beri	başlangıç	J'attends depuis 2 heures.
pendant	boyunca/süresince	süre	Pendant les vacances.
avant	önce/-den önce	öncelik	Avant le dîner.

après	sonra/-den sonra	sonralık	Après le cours.
devant	önünde	ön	Devant la porte.
derrière	arkasında	arka	Derrière la maison.

Kodlama: "Fransızcada Türkçenin hal ekleri (-de, -den, -e, -ile) birer ayrı kelime olarak yazılır. Ek değil, edat."

3 À ve DE: İki Kral Edat

Fransızcanın en çok kullanılan iki edatı **à** ve **de**'dir. Neredeyse her cümlede en az birini görürsün. Bunların birçok farklı anlamı var:

À — Çok yönlü edat

Kullanım	Anlam	Örnek
Yer (nereye?)	-e/-a (yönelme)	Je vais à l'école.
Yer (nerede?)	-de/-da (bulunma)	J'habite à Paris.
Saat	-de/-da	Le cours est à 8 heures.
Kime?	-e/-a	Je parle à Marie.
Araç/tarz	ile	Écrire au crayon.
İçecek türü	-lı/-li	Un café au lait.

Article contracté hatırlatma: à + le = **au**, à + les = **aux**. Bu birleşimi daha önce articles contractés konusunda öğrenmiştin. à + la ve à + l' değişmez.

DE — Çok yönlü edat

Kullanım	Anlam	Örnek
Nereden?	-den/-dan (ayırılma)	Je viens de Paris.
Aitlik	-nın/-nin	Le livre de Marie.
Miktar	(partitif)	Beaucoup de monde.
Malzeme	-den yapılmış	Une table de bois.
Konu	hakkında	Parler de politique.
Fiil + de	(fiille sabit)	Avoir besoin de...

Article contracté hatırlatma: de + le = **du**, de + les = **des**. de + la ve de + l' değişmez. Bu birleşimler edatın article ile kaynaşmasıdır.

4 Yer Edatları: Nerede? Nereye? Nereden?

Ülkeler ve şehirlerle kullanım

Durum	Edat	Örnek	Kural
Dişil ülke (nereye/nerede)	en	en France, en Turquie	article yok
Eril ülke (nereye/nerede)	au	au Japon, au Maroc	à + le = au
Çoğul ülke	aux	aux États-Unis	à + les = aux
Sesli harfli eril ülke	en	en Iran, en Irak	istisna!
Şehir (nereye/nerede)	à	à Paris, à Ankara	her zaman à
Dişil ülke (nereden)	de	de France, de Turquie	article yok
Eril ülke (nereden)	du	du Japon, du Maroc	de + le = du
Şehir (nereden)	de	de Paris, d'Ankara	her zaman de

Konum edatları (mekân içinde)

Edat	Anlam	Örnek
dans	içinde (kapalı alan)	Il est dans la voiture.
sur	üstünde (yüzey)	Le livre est sur la table.
sous	altında	Le chat dort sous le lit.
devant	önünde	Il attend devant la porte.
derrière	arkasında	Le jardin est derrière la maison.
entre	arasında	La banque est entre la poste et l'école.
à côté de	yanında	Il habite à côté de moi.
en face de	karşısında	Le café est en face de la gare.
près de	yakınında	J'habite près de l'école.
loin de	uzağında	C'est loin de Paris.
chez	-nin evinde/yanında	Je suis chez Pierre.

Chez özeldir: "Chez" sadece **kişiler** için kullanılır — birinin evi, dükkânı veya iş yeri anlamında. "Chez le médecin" (doktorda), "chez moi" (evimde), "chez Pierre" (Pierre'in evinde). Mekanlar için chez kullanılmaz!

5 Zaman Edatları: Ne Zaman?

Edat	Anlam	Kullanım	Örnek
à	-de (saat)	Saat bildirme	À 8 heures.
en	-de (ay, yıl, mevsim)	Ay, yıl, mevsim	En mars, en 2024, en été.
au	-de (mevsim - eril)	au printemps	Au printemps.
pendant	boyunca/süresince	Biten süre	J'ai dormi pendant 8 heures.
depuis	-den beri	Hâlâ devam eden	J'attends depuis 2 heures.
pour	-liğına (planlanan süre)	Gelecek süre	Je pars pour 3 jours.
il y a	önce (geçmiş)	Geçmiş zaman	Il y a 2 ans.
dans	sonra (gelecek)	Gelecek zaman	Dans 5 minutes.
avant	önce	Sıralama	Avant le dîner.
après	sonra	Sıralama	Après le cours.

6 Sık Karıştırılan Çiftler

dans vs en (içinde / zaman)

Dans = belirli bir mekânın veya sürenin içinde (article ile gelir). **En** = genel, soyut, article'sız.

- **Dans la voiture.** (Arabanın içinde — belirli araba, article var)
- **En voiture.** (Arabayla — genel, ulaşım aracı, article yok)
- **Dans 5 minutes.** (5 dakika sonra — gelecek)
- **En 5 minutes.** (5 dakika içinde/süresinde — süre)

Kodlama — dans vs en: **Dans** = kutunun içi (somut, belirli, article ile). **En** = genel ortam (soyut, article'sız). "Dans la voiture" = arabanın fiziksel içi. "En voiture" = arabayla ulaşım.

depuis vs pendant vs pour (süre)

Edat	Anlam	Devam ediyor mu?	Örnek
depuis	-den beri	Evet, hâlâ sürüyor	J'habite ici depuis 3 ans.

pendant	boyunca/süresince	Hayır, bitti	J'ai dormi pendant 8 h.
pour	-liğına (plan)	Gelecek (planlanan)	Je pars pour 2 semaines.

Kodlama: "Depuis = hâlâ devam ediyor (3 yıldır burada yaşıyorum — hâlâ yaşıyorum). Pendant = bitti (8 saat uyudum — artık uyanığim). Pour = plan (2 haftalığına gidiyorum — gelecek)."

il y a vs dans (zaman)

→ **Il y a 2 ans. = 2 yıl önce. (geçmiş ←)**

→ **Dans 2 ans. = 2 yıl sonra. (gelecek →)**

Kodlama: "Il y a = geçmişe bak (←). Dans = geleceğe bak (→). İkisi birbirinin aynası."

sur vs à (konum)

→ **Sur la table. = Masanın üstünde. (yüzey teması)**

→ **À la table. = Masada (oturma anlamında). (yüzey değil, konum)**

→ **Sur Internet. = İnternette. (sanal yüzey)**

7 Fiil + Edat Bağlantısı

Bazı fiiller belirli edatlarla birlikte çalışır. Bu "fiil + edat" kombinasyonlarını bilmek çok önemli çünkü yanlış edat seçmek anlamı bozar veya cümleyi yanlış yapar. Y ve EN zamirlerini hatırla: à olan fiiller → Y, de olan fiiller → EN.

Fiil + à

Fiil + à	Anlam	Örnek
penser à	düşünmek	Je pense à toi.
parler à	konuşmak (kişiye)	Je parle à Marie.
jouer à	oynamak (spor/oyun)	Il joue au foot.
s'intéresser à	ilgilenmek	Je m'intéresse à l'art.
répondre à	cevap vermek	Il répond à la question.
ressembler à	benzemek	Tu ressembles à ta mère.
téléphoner à	telefon etmek	Je téléphone à Pierre.
commencer à	başlamak	Il commence à pleuvoir.

Fiil + de

Fiil + de	Anlam	Örnek
parler de	bahsetmek	Je parle de ce film.

avoir besoin de	ihtiyacı olmak	J'ai besoin d' aide.
avoir peur de	korkmak	Il a peur du noir.
avoir envie de	canı istemek	J'ai envie de dormir.
jouer de	çalmak (enstrüman)	Elle joue du piano.
s'occuper de	ilgilenmek	Je m'occupe des enfants.
essayer de	denemek	J'essaie de comprendre.
décider de	karar vermek	Il a décidé de partir.

Dikkat — parler à vs parler de: Aynı fiil, farklı edat, farklı anlam! "Parler **à** Marie" = Marie'ye konuşmak (kime?). "Parler **de** Marie" = Marie hakkında konuşmak (ne hakkında?). Edat değişince anlam tamamen değişir!

Fiil + diğer edatlar

Fiil + edat	Anlam	Örnek
habiter en/à	oturmak (ülke/şehir)	J'habite en France / à Paris.
aller en/à/au	gitmek	Je vais en Italie / à Rome / au Japon.
voyager en/par	seyahat etmek (araç)	Voyager en avion / par le train.
travailler pour	için çalışmak	Il travaille pour une entreprise.
compter sur	güvenmek	Je compte sur toi.

8 Ulaşım Araçlarıyla Edatlar

Araç	Edat	Örnek	Kural
araba	en	en voiture	içine girilen
uçak	en	en avion	içine girilen
tren	en	en train	içine girilen
otobüs	en	en bus	içine girilen
metro	en	en métro	içine girilen
taksi	en	en taxi	içine girilen
bisiklet	à	à vélo	üstüne binilen
motorsiklet	à	à moto	üstüne binilen
at	à	à cheval	üstüne binilen

yaya	à	à pied	kendi gücünle
------	---	--------	---------------

Kodlama: "İÇİNE giriyorsan = en (araba, uçak, tren). ÜSTÜNE biniyorsan = à (bisiklet, at). Yürüyorsan = à pied."

9 Türk Öğrencilerin Hataları

YANLIŞ: Je vais en Paris. (şehir = à!)

DOĞRU: Je vais à Paris. (şehirlerle her zaman à)

Neden: "En" ülkelerle (en France), "à" şehirlerle kullanılır.

YANLIŞ: J'habite à France. (ülke = en!)

DOĞRU: J'habite en France. (dişil ülke → en)

Neden: Dişil ülkelerle "en" kullanılır: en France, en Turquie, en Italie.

YANLIŞ: Je vais à l'école en vélo. (bisiklet = à!)

DOĞRU: Je vais à l'école à vélo. (üstüne binilen → à)

Neden: Bisiklet, motorsiklet gibi "üstüne binilen" araçlarda à kullanılır.

YANLIŞ: J'attends pendant 3 ans. (hâlâ bekliyorsan depuis!)

DOĞRU: J'attends depuis 3 ans. (hâlâ devam eden → depuis)

Neden: "Depuis" hâlâ devam eden süre için. "Pendant" bitmiş süre için.

10 Mini Metin: Bir Gün

Aujourd'hui, je me suis levé à 7 heures. J'habite à Ankara, en Turquie. Je suis allé au travail en bus. Au bureau, j'ai travaillé avec mes collègues pendant 8 heures. À midi, j'ai mangé dans un restaurant près de mon bureau. Après le déjeuner, je suis allé chez le médecin pour un contrôle. Le cabinet est entre la banque et la poste, en face de la pharmacie. Le soir, je suis rentré à la maison à pied. Depuis 3 mois, je fais du sport tous les jours. Dans 2 semaines, je vais partir en France pour les vacances !

Bugün saat 7'de kalktım. Türkiye'de Ankara'da oturuyorum. İşe otobüsle gittim. Ofiste meslektaşlarımla 8 saat çalıştım. Öğlen, ofisimin yakınında bir restoranda yedim. Öğle yemeğinden sonra kontrol için doktora gittim. Muayenehane banka ile postane arasında, eczanenin karşısında. Akşam eve yürüyerek döndüm. 3 aydır her gün spor yapıyorum. 2 hafta sonra tatil için Fransa'ya gideceğim!

Edatları say: à (saat, şehir, nereye), en (ülke, araç), au (à+le), dans (içinde), près de (yakınında), avec (birlikte), pendant (boyunca), après (sonra), chez (birinin yanında), entre (arasında), en face de (karşısında), à pied (yürüyerek), depuis (beri), dans 2 semaines (sonra), pour (için). 15+ edat tek metinde!

11 Mini Özet

Edatlar = Türkçedeki hal eklerinin (-de, -den, -e, -ile) ayrı kelime hali. Kelimenin önüne gelir.

À = yönelme/bulunma (-e/-de). De = ayrılma/aitlik (-den/-nın). İki kral edat.

Ülkeler: dişil → en, eril → au, çoğul → aux. Şehirler: her zaman à.

Konum: dans (içinde), sur (üstünde), sous (altında), devant (önünde), derrière (arkasında).

Süre: depuis (beri, devam ediyor), pendant (boyunca, bitti), pour (plan, gelecek).

Ulaşım: içine girilen → en (voiture, avion). Üstüne binilen → à (vélo, cheval, pied).

Fiil + edat: parler à (kime konuşmak) vs parler de (hakkında konuşmak). Edat değişince anlam değişir!

Bu çalışma kâğıdını Tahsin Tan hazırladı.

Fransızcada takıldığınız yer varsa birlikte çalışabiliriz → fransizcaogren.net/iletisim